

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی قزوین

دانشکده دندانپزشکی

پایان نامه جهت دریافت درجه دکترای دندانپزشکی

موضوع:

ارزیابی شاخص‌های مورفولوژی کورتکس و مشاهده بصری کورتکس در
مقایسه با اندازه‌گیری دقیق کورتکس در رادیوگرافی‌های پانورامیک زنان
یائسه با وضعیت‌های مختلف دانسیته استخوانی

استاد راهنما:

سرکار خانم دکتر مریم تفنگچی ها

نگارش:

مریم شکری مژدهی

چکیده:

**** بیان مسئله :**

استئوپروز شایع ترین بیماری متابولیک استخوانی است و با افزایش خطرات شکستگی های استخوانی مشخص می شود . که معمولاً زنان را بیش از مردان متاثر می کند . تشخیص زود هنگام استئوپروز جهت جلوگیری از شکستگی های بعدی لگن توصیه می شود .

**** اهداف :**

ارزیابی شاخص های مورفولوژی کورتکس و مشاهده بصری کورتکس در مقایسه با اندازه گیری دقیق کورتکس در رادیوگرافی های پانورامیک زنان یائسه با وضعیت های مختلف دانسیته استخوانی .

**** مواد روش ها:**

در این مطالعه ، ۹۱ کلیشه پانورامیک زنان یائسه در دو گروه نرمال و دانسیته کاهش یافته استخوانی توسط ۴ مشاهده گر مورد مطالعه قرار گرفتند . مشاهده کننده ها ۴ شاخص را مورد ارزیابی قرار دادند :

۱- شاخص مورفولوژی کورتکس (MCI)

۲- مشاهده بصری کورتکس

۳- شاخص متال (MI)

۴- شاخص آنتی گونیال (AI)

داده ها جهت تعیین حساسیت ، ویژگی و ارزش اخباری مثبت مورد بررسی قرار گرفتند .

همچنین توافق میان مشاهده گر ها در بررسی شاخص های مشاهده بصری کورتکس و مورفولوژی کورتکس ارزیابی شد . زنان با سابقه بیماری ها یا مصرف داروهای مؤثر بر متابولیسم استخوان از این مطالعه حذف گردیدند . زنان بر اساس وضعیت دانسیته استخوان فمورال و کمری به دو دسته با وضعیت دانسیته طبیعی و کاهش یافته تقسیم شدند .

**** یافته ها :**

در این مطالعه میزان حساسیت ، در متغیر های اندازه گیری دقیق ضخامت کورتکس (در ناحیه MI و AI ، به ترتیب ۸۳/۷٪ و ۷۷/۶٪) نسبت به ویژگی (در ناحیه MI و AI ۳۵/۷٪) و ارزش اخباری مثبت (در ناحیه MI و AI به ترتیب ۶۰/۳٪ و ۵۸/۵٪) بالا بود. ولی در مورد مورفولوژی کورتکس (حساسیت ، ویژگی و ارزش اخباری مثبت به ترتیب ۵۳/۱٪ ۶۱/۹٪ ۶۱/۹٪) و در مورد مشاهده بصری کورتکس (به ترتیب ۳۸/۸٪ ۸۸/۱٪ و ۷۹/۲٪) این قضیه عکس بود . توافق خارجی در این مطالعه در مورد مورفولوژی کورتکس متوسط تا خوب (κ ۴۶۰٪) بود و این توافق در مورد مشاهده بصری کورتکس خوب (κ ۶۲۴٪) بود .

نتیجه گیری: یافته های این مطالعه نشان داد که در زنان با دانسیته استخوانی کاهش یافته نسبت به افراد با BMD نرمال با احتمال بیشتری ضخامت کورتکس تحتانی مندیبل تغییر می کند . بر اساس نتایج بدست آمده در این مطالعه ، جهت غربالگری زنان با کاهش دانسیته استخوانی نمی توان به شاخص مشاهده بصری کورتکس استناد کرد . با توجه به این مطالعه می توان بیان کرد که متغیر های اندازه گیری دقیق ضخامت و مورفولوژی کورتکس تحتانی نسبت به مشاهده بصری کورتکس در تشخیص زنان با کاهش BMD موثر تر عمل می کنند .

واژگان کلیدی: رادیوگرافی پانورامیک - استئوپروز - مندیبل